

Monitoring Legislacji Międzynarodowej

Monitoring działań w UE (legislacja, publikacje) – 22 maja 2026 r.

- **Informacje generalne o prawie UE – akty prawne i dokumenty strategiczne**

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE): Regulamin postępowania przed Sądem UE – Regulamin postępowania przed Sądem (Dz.U. L 105 z 23.4.2015, s. 1–66); Decyzja Sądu z dnia 10 lipca 2024 r. w sprawie składania i doręczania pism procesowych za pośrednictwem aplikacji e-Curia [2024/2096] (Dz.U. L, 2024/2096, 12.8.2024); Praktyczne przepisy wykonawcze do regulaminu postępowania przed Sądem [2024/2097] (Dz.U. L, 2024/2097, 12.8.2024)

Sąd, wraz z Trybunałem Sprawiedliwości, stanowi jeden z sądów Unii Europejskiej (UE) tworzących Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Zadaniem tych organów jest zapewnienie jednolitej interpretacji i stosowania prawa Unii Europejskiej.

Regulamin postępowania ustanawia zasady wewnętrznej organizacji Sądu i sposób prowadzenia postępowań przez Sąd.

W roku 2024 zostały wprowadzone istotne zmiany do regulaminu postępowania. Ich celem jest wdrożenie przepisów rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2019, które zmienia protokół nr 3 załączony do traktatów, w szczególności w odniesieniu do procedur dotyczących orzeczeń w trybie prejudycjalnym skierowanych do Trybunału Sprawiedliwości na podstawie art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w celu ustalenia, który sąd jest właściwy do ich rozpatrzenia. Zmienione przepisy wprowadzają również zmiany dotyczące organizacji i struktury Sądu. Decyzja dotyczy aplikacji informatycznej e-Curia, która umożliwi składanie i doręczanie pism procesowych drogą elektroniczną. Określa ona warunki korzystania z e-Curia oraz uchyla i zastępuje poprzednią decyzję z 2018 roku.

Praktyczne przepisy wykonawcze stanowią uzupełnienie regulaminu postępowania. Zostały one opracowane w celu zapewnienia prawidłowej realizacji zasad regulaminu postępowania oraz zagwarantowania, że procedury sądowe będą przebiegały sprawnie i bez zakłóceń.

Regulamin obowiązuje od 1 lipca 2015 roku. Zastąpił on oryginalny regulamin, który obowiązywał od 2 maja 1991 roku. Najnowsze nowelizacje obowiązują od 1 września 2024 roku. Praktyczne przepisy wykonawcze przyjęte w 2024 roku obowiązują od 1 września 2024 roku.

Sąd jest właściwy do rozpoznawania następujących spraw:

- sprawy wnoszone przez osoby lub przedsiębiorstwa, dotyczące aktów instytucji UE, których są one adresatami lub które dotyczą ich bezpośrednio i indywidualnie, w tym:
 - sprawy dotyczące stosunku pracy pomiędzy instytucjami unijnymi a ich personelem;
 - sprawy z zakresu praw własności intelektualnej;
- skargi skierowane przez państwa członkowskie UE przeciwko Komisji Europejskiej;
- skargi skierowane przez państwa członkowskie przeciwko niektórym aktom Rady Unii Europejskiej;
- skargi o odszkodowanie za szkody wyrządzone przez organy lub instytucje UE; a także
- od 1 października 2024 roku wnioski o wydanie orzeczeń w trybie prejudycjalnym w następujących sześciu dziedzinach:

- o unijny wspólny system podatku od wartości dodanej;
- o akcyza;
- o unijny kodeks celny;
- o klasyfikacja taryfowa towarów według nomenklatury scalonej;
- o odszkodowanie i pomoc dla pasażerów, których usługi transportowe zostały opóźnione lub odwołane lub którym odmówiono wejścia na pokład; a także
- o system handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

W skład Sądu wchodzi po dwóch sędziów z każdego państwa członkowskiego. Sędziowie wybierają spośród siebie prezesa Sądu i wiceprezesa Sądu na okres trzech lat. Sędziowie wykonują swoje funkcje w sposób bezstronny i niezależny. W wyjątkowych okolicznościach sędzia może otrzymać rolę rzecznika generalnego (Rzecznicy generalni wspierają Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, przygotowując bezstronne i niezależne opinie w przydzielonych im sprawach. Sędziowie biorą pod uwagę te opinie przed wydaniem wyroku (zob. art. 252 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i art. 19 Traktatu o Unii Europejskiej). Opinie rzeczników generalnych nie są wiążące, jednak Trybunał często kieruje się nimi, wydając wyroki.). Sędziowie wyznaczają sekretarza (Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie, przekazywanie i sprawowanie pieczy nad wszystkimi dokumentami związanymi ze sprawą oraz, z upoważnienia prezesa Sądu, za administrację Sądu) na okres 6 lat.

W sprawach wnoszonych przed Sądem orzekają izby w składzie trzech lub pięciu sędziów, w niektórych przypadkach orzeka jeden sędzia. Sędziowie wybierają prezesów izb. Dla każdej sprawy wyznaczany jest jeden sędzia sprawozdawca (który przygotowuje wstępny projekt wyroku). Sąd może także obradować jako wielka izba (15 sędziów), gdy jest to wymagane z powodu złożoności materii prawnej lub wagi danej sprawy.

Regulamin został znowelizowany w 2023 roku, między innymi celem zapewnienia, by częściowa specjalizacja izb, o której zdecydował Sąd, nie została pozbawiona skuteczności podczas zmiany składu izb raz na trzy lata. W wyniku zmiany przepisów z 2024 roku przewidziano utworzenie izby pośredniej między izbami składającymi się z pięciu sędziów a wielką izbą obejmującą 15 sędziów. W jej skład wchodzi dziewięciu sędziów, a przewodniczy jej wiceprezes Sądu.

Wnioski o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym będą przydzielane izbom, które są szczególnie odpowiedzialne za rozpatrywanie i rozstrzyganie tych spraw. Będą one składały się z pięciu sędziów, bez uszczerbku dla możliwości skierowania ich do innego składu sądu, jeśli będzie to uzasadnione złożonością i znaczeniem sprawy. W rozpatrywaniu wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym Sąd będzie wspierany przez jednego lub kilku rzeczników generalnych. Podobnie jak w przypadku postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości, sędziowie powołani do pełnienia funkcji rzeczników generalnych w sprawach prejudycjalnych oraz sędziowie powołani do ich zastępowania w przypadku niemożności działania są wybierani przez Sąd i wspierają właściwy skład orzekający we wszystkich sprawach prejudycjalnych. Zasady te obejmują procedury wyboru rzeczników generalnych, wyznaczania do celów rozpatrywania wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym oraz wykonywania ich zadań.

Narady Sądu są niejawne. Po zakończeniu narady sędziowie wydają wspólny wyrok.

Skarżący może wybrać dla swojej sprawy dowolny z 24 oficjalnych języków UE. Język ten jest następnie stosowany w pismach procesowych i wystąpieniach stron oraz w kontaktach Sądu ze stronami. Jeżeli wniosek złożony przez instytucję dotyczy klauzuli zawartej w umowie zawartej przez UE lub w jej imieniu, niezależnie od tego, czy umowa ta podlega prawu publicznemu czy prywatnemu, zgodnie z art. 272 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, językiem postępowania musi być język umowy. Jeżeli umowa została sporządzona w więcej niż jednym języku, skarżący może wybrać jeden z nich.

Pełnomocnicy (przedstawiciele państw członkowskich lub instytucji UE) i adwokaci korzystają z immunitetu obejmującego wypowiedzi ustne i pisemne odnoszące się do danej sprawy. Pisma i dokumenty dotyczące postępowania nie podlegają przeszukaniu ani zajęciu. Adwokaci muszą przedstawić dokument poświadczający ich uprawnienia do występowania przed sądem państwa członkowskiego.

Postępowanie może obejmować niektóre lub wszystkie kroki wymienione poniżej:

Etap pisemny (wymiana pism procesowych pomiędzy stronami):

- Ten etap postępowania rozpoczyna skarga sporządzona przez adwokata lub pełnomocnika i przekazana do sekretariatu (Odpowiada za prowadzenie akt spraw zawisłych, prowadzenie rejestru, do którego wpisywane są wszystkie pisma procesowe, oraz za prowadzenie korespondencji ze stronami spraw.). Główne kwestie skargi są publikowane w komunikacie, we wszystkich oficjalnych językach, w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.
- Sekretariat przekazuje skargę pozwanemu, który ma dwa miesiące na przedstawienie odpowiedzi na skargę.
- W przypadku skarg bezpośrednich skarżący może złożyć replikę w określonym terminie, na którą pozwany może odpowiedzieć w formie dupliki.

Istnieją określone zasady przetwarzania poufnych informacji lub dokumentów dotyczących bezpieczeństwa UE lub bezpieczeństwa państw członkowskich, lub utrzymania przez nie stosunków międzynarodowych.

Jeżeli strona uzna, że jej tożsamość powinna pozostać poufna, może złożyć wniosek do Sądu o utajnienie całej sprawy lub jej części.

Sąd może podjąć decyzję o ukryciu:

- imion i nazwisk osób fizycznych, zarówno stron, jak i osób trzecich, oraz wszelkich innych danych osobowych tych osób fizycznych wymienionych w dokumentach i informacjach, które odnoszą się do sprawy i do których opinia publiczna ma dostęp; lub
- danych innych niż dane osobowe osób fizycznych wymienionych w dokumentach i informacjach, do których dostęp ma opinia publiczna, jeżeli istnieją uzasadnione powody, dla których dane te nie powinny być ujawniane publicznie.

Dowolna osoba potrafiąca dowieść interesu prawnego w związku z wynikiem sprawy złożonej przed Sądem lub instytucjami państw członkowskich może być dopuszczona do sprawy w charakterze interwenienta. Osoba taka może złożyć oświadczenie popierające lub odrzucające żądania jednej ze stron, na co strony mogą następnie odpowiedzieć.

Etap ustny:

- Na wniosek jednej ze stron lub z własnej inicjatywy Sąd może postanowić o przeprowadzeniu rozprawy. W trakcie rozprawy sędziowie mogą zadawać pytania przedstawicielom stron. Następnie sędziowie naradzają się w oparciu o przygotowany przez sędziego sprawozdawcę projekt wyroku, który zostaje ogłoszony publicznie.
- W celu pokrycia kosztów reprezentacji przed Sądem może zostać udzielona pomoc prawna.

Tryb przyspieszony pozwala Sądowi na szybkie rozpoznanie istoty sporu w przypadku spraw uznanych za szczególnie pilne. Wniosek o zastosowanie trybu przyspieszonego składa skarżący lub pozwany. O zastosowaniu takiego trybu może także zdecydować Sąd z własnej inicjatywy.

Postępowanie przed Sądem nie zawiesza zaskarżonego aktu prawnego. Jednakże Sąd może wydać postanowienie o zawieszeniu lub zastosowaniu środków tymczasowych, gdy zostaną spełnione określone warunki. Postanowienie jest tymczasowe i nie przesądza o decyzji Sądu w postępowaniu głównym.

Postępowanie w sprawach z zakresu własności intelektualnej

Takie postępowanie dotyczy skarg skierowanych przeciwko decyzjom Urzędu Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej dotyczącym stosowania przepisów prawa własności intelektualnej oraz przeciwko decyzjom Wspólnotowego Urzędu Ochrony Odmian Roślin dotyczącym praw do ochrony odmian roślin. Regulamin postępowania ustanawia procedury dla stron postępowania, składania skarg i odpowiedzi. Strony zainteresowane inne niż skarżący mogą występować w charakterze interwenienta w trakcie procedury i mają te same prawa co strony główne.

Mechanizm spraw pilotażowych i wspólne rozprawy

Jeżeli co najmniej dwie sprawy rozpatrywane przez Sąd dotyczą tego samego zagadnienia prawnego, a Sąd pragnie uniknąć równoległego rozpatrywania tych spraw, co najmniej jedna z tych spraw może zostać odroczone w oczekiwaniu na rozstrzygnięcie sprawy, która najlepiej nadaje się do zbadania tego zagadnienia, określanej jako sprawa pilotażowa. Aby umożliwić bardziej efektywne rozpatrywanie niektórych spraw, można zorganizować wspólne rozprawy dotyczące dwóch lub większej liczby podobnych spraw.

Uczestnictwo w rozprawie za pośrednictwem wideokonferencji

W przypadku, gdy ze względów zdrowotnych, względów bezpieczeństwa lub innych poważnych przyczyn przedstawiciel strony nie może uczestniczyć w rozprawie osobiście, na jego wniosek może uzyskać zgodę na udział w rozprawie za pośrednictwem wideokonferencji.

Transmisja

Rozprawy mogą być transmitowane. Jeżeli Sąd zamierza to uczynić, sekretariat musi poinformować o tym zainteresowane strony. Strona, która uważa, że rozprawa nie powinna być transmitowana, musi jak najszybciej poinformować o tym Sąd, przedstawiając szczegółowo okoliczności uzasadniające decyzję o nieprzeprowadzaniu transmisji rozprawy. Sąd musi niezwłocznie podjąć decyzję w przedmiocie tego wniosku.

Praktyczne przepisy wykonawcze do regulaminu postępowania

Wyjaśniają one, uszczegóławiają i uzupełniają niektóre przepisy regulaminu postępowania. Wiele z tych przepisów dotyczy między innymi składania dokumentów i pism procesowych, ich przedstawiania i tłumaczenia oraz tłumaczenia ustnego na rozprawach. Od 2015 roku były one kilkakrotnie zmieniane, ostatnio w 2024 roku, w celu uzupełnienia lub dostosowania do nowych przepisów dotyczących ochrony danych osobowych, poufnego traktowania niektórych danych w postępowaniach bezpośrednich, składania dokumentów procesowych i załączników do nich oraz udziału w rozprawach, w tym za pośrednictwem wideokonferencji.

Więcej informacji:

https://eur-lex.europa.eu/eli/proc_rules/2015/423/oj/pol

https://eur-lex.europa.eu/eli/proc_internal/2024/2096/oj/pol

https://eur-lex.europa.eu/eli/proc_internal/2024/2097/oj/pol

- **Prowadzone procesy konsultacyjne, projekty, stanowiska:**

1. Mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (CBAM) – opłata emisyjna uiszczana w państwie trzecim

Konsultacje publiczne przepisów prawa ochrony środowiska oraz energetycznego w UE (działania w dziedzinie klimatu, cła, energia) – zgodnie z założeniami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956 z dnia 10 maja 2023 r. ustanawiające mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂, Dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz Rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2019/331 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie

[ustanowienia przejściowych zasad dotyczących zharmonizowanego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji w całej Unii na podstawie art. 10a dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady – projekt rozporządzenia wykonawczego ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia \(UE\) 2023/956 w odniesieniu do przeliczania ceny za emisję dwutlenku węgla zapłaconej w państwie trzecim na odpowiednią redukcję liczby certyfikatów CBAM podlegających zwrotowi, dowodu zapłaty tej ceny za emisję dwutlenku węgla, kwalifikacji osoby niezależnej oraz warunków służących ustaleniu jej niezależności i kwalifikacji – II Etap legislacyjny – Projekt aktu prawnego. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 10 czerwca 2026 r.](#)

Rozporządzenie (UE) 2023/956 stanowi, że upoważniony podmiot składający deklarację CBAM może ubiegać się o zmniejszenie liczby certyfikatów CBAM podlegających zwrotowi, odpowiadające cenie emisji dwutlenku węgla faktycznie zapłaconej w państwie trzecim za zadeklarowane emisje wbudowane, w celu zapewnienia, że cena emisji dwutlenku węgla nie zostanie zapłacona dwukrotnie za te same emisje.

W ramach Europejskiego Zielonego Ładu w 2023 r. UE wprowadziła mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (CBAM). CBAM jest instrumentem klimatycznym mającym służyć zapobieganiu ucieczce emisji. Do ucieczki emisji gazów cieplarnianych dochodzi, gdy z powodu kosztów emisji dwutlenku węgla przemysł UE przenosi produkcję do państw trzecich o mniej rygorystycznych ograniczeniach emisji lub gdy produkty przywożone z innych państw zastępują równoważne produkty, których produkcja wiąże się z mniejszymi emisjami gazów cieplarnianych ze względu na różnice w polityce klimatycznej. CBAM obejmuje obecnie cement, żelazo i stal, aluminium, nawozy, energię elektryczną i wodór. Zapewnia on, by produkty przywożone podlegały takim samym kosztom emisji dwutlenku węgla jak produkty wywarzane w UE w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS).

W rozporządzeniu (UE) 2023/956 („rozporządzenie CBAM”) przewidziano przyjęcie szeregu aktów wykonawczych, które doprecyzują i zharmonizują kluczowe aspekty techniczne CBAM, takie jak obliczanie emisji wbudowanych (art. 7), dostosowania obowiązku CBAM uwzględniające opłatę emisyjną faktycznie uiszczoną w państwie pochodzenia produktu (art. 9) oraz odzwierciedlanie przydziału bezpłatnych uprawnień w ramach EU ETS w latach 2026–2034 (art. 31).

Obecna inicjatywa jest zgodna z wysiłkami Komisji na rzecz uproszczenia rozporządzenia w sprawie CBAM i zapewnienia, by było ono stosowane racjonalnie pod względem kosztów. Komisja dąży również do zapewnienia przedsiębiorstwom jasności i pewności prawa, wspierania państw członkowskich w ich wysiłkach na rzecz wdrażania oraz poprawy ogólnej skuteczności CBAM. Aby zapobiec ucieczce emisji, kluczowe znaczenie ma spójne i skuteczne stosowanie przepisów CBAM we wszystkich państwach członkowskich. W tym celu Komisja będzie musiała przyjąć szereg aktów wykonawczych, które umożliwią wdrożenie przepisów dotyczących CBAM, aby zapewnić funkcjonowanie mechanizmu w jego ostatecznym kształcie, począwszy od 1 stycznia 2026 r.

Komisja zmienia metodykę CBAM mającą zastosowanie w okresie przejściowym (2023–2025), aby doprecyzować i uprościć jej stosowanie, zmniejszyć obciążenia administracyjne i ułatwić wykorzystywanie rzeczywistych emisji. Zmiana ta będzie opierała się na doświadczeniach zdobytych w okresie przejściowym i informacjach zwrotnych od zainteresowanych stron oraz zostanie uwzględniona w metodyce mechanizmu w jego ostatecznym kształcie (od 2026 r.), która zostanie określona w akcie wykonawczym dotyczącym metodyki. Niniejsze zaproszenie do zgłaszania uwag ma na celu zebranie dodatkowych informacji zwrotnych, danych i dowodów które pomogą Komisji w zmianie metodyki obliczania emisji bezpośrednich.

W ramach tej inicjatywy określone zostaną zasady przekształcania opłaty emisyjnej uiszczonej w państwie trzecim z tytułu zadeklarowanych emisji wbudowanych na odpowiednią liczbę

certyfikatów mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂. Uwzględnione przy tym zostaną wszelkie formy rekompensaty dostępne w tym państwie, prowadzące do obniżenia ceny.

Link: <https://pracodawcy.pl/mechanizm-dostosowywania-cen-na-granicach-z-uwzględnieniem-emisji-co2-cbam-opłata-emisyjna-uiszczana-w-panstwie-trzecim-2/>

2. Zmiana wartości wskaźników emisyjności na potrzeby przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji (2026–2030)

Konsultacje publiczne przepisów prawa ochrony środowiska w UE (działania w dziedzinie klimatu, emisje CO₂) – zgodnie z założeniami Dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie w kontekście Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) – projekt rozporządzenia wykonawczego ustalającego zmienione wartości referencyjne dla bezpłatnych przydziałów uprawnień do emisji na okres od 2026 r. do 2030 r. zgodnie z art. 10a ust. 2 dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady – Etap legislacyjny – Projekt aktu prawnego. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 8 czerwca 2026 r.

Decyzja Komisji 2011/278/UE2 określiła 54 punkty odniesienia służące jako podstawa do przydziału bezpłatnych uprawnień („punkty odniesienia”) oraz wartości tych punktów odniesienia na okres od 2013 r. do 2020 r. Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/3313 zastąpiło decyzję 2011/278/UE i ustanowiło identyczne punkty wyjścia do ustalania rocznych stawek redukcji dla każdej aktualizacji wartości punktu odniesienia na okres od 2021 r. do 2030 r.

Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2021/4474 określiło zmienione wartości referencyjne na okres od 2021 r. do 2025 r. zgodnie z art. 10a ust. 2 dyrektywy 2003/87/WE. Zmienione wartości referencyjne na okres od 2026 r. do 2030 r. mają być oparte na nowym okresie odniesienia w odniesieniu do przekazywania danych i stosowania rocznej stopy redukcji. W związku z tym te zmienione wartości powinny zostać określone w niniejszym rozporządzeniu.

Rozporządzenie delegowane (UE) 2024/873 przewiduje również włączenie mierzalnego i niemierzalnego ciepła wytwarzanego z energii elektrycznej do wskaźników emisyjności dla ciepła i paliwa, co należy uwzględnić przy określaniu zmienionych wartości wskaźników emisyjności obowiązujących w okresie od 2026 r. do 2030 r.

W ramach pakietu prawodawstwa UE „Gotowi na 55” zmieniono dyrektywę o handlu emisjami (ETS) zgodnie z unijnym celem określonym w Europejskim prawie o klimacie, jakim jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych netto o 55 % do 2030 r. w porównaniu z poziomami z 1990 r. W następstwie tego przeglądu Komisja musi zaktualizować kilka aktów w celu wdrożenia ETS.

W ramach tej inicjatywy aktualizuje się wartości wskaźników emisyjności na potrzeby przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji.

Link: <https://pracodawcy.pl/zmiana-wartosci-wskaznikow-emisyjnosci-na-potrzeby-prydzialu-bezplatnych-uprawnien-do-emisji-2026-2030/>

- **Publikacje oraz inne informacje:**

1. Prawo głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego (od 2027 r.)

Dyrektywa Rady (UE) 2025/1788 z dnia 24 czerwca 2025 r. w sprawie ustanowienia szczegółowych warunków wykonywania prawa głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego przez obywateli Unii mających miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, którego nie są obywatelami (wersja przekształcona) (Dz.U. L, 2025/1788, 8.9.2025).

Dyrektywa ustanawia przepisy dotyczące prawa obywateli UE mieszkających w państwie członkowskim, którego nie są obywatelami („obywatele UE niebędący obywatelami danego państwa”) do głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego w tym państwie członkowskim. Nie ma ona wpływu na przepisy krajowe dotyczące praw wyborczych własnych obywateli państwa członkowskiego mieszkających za granicą.

Dyrektywa zapewnia równe traktowanie i skuteczny udział obywateli UE niebędących obywatelami danego państwa w wyborach do Parlamentu Europejskiego poprzez doprecyzowanie warunków i uproszczenie procedur wykonywania praw wyborczych, przy jednoczesnym zapewnieniu rzetelności procesu wyborczego. Przekształca i zastępuje ona dyrektywę 93/109/WE od 30 września 2027 r.

Dyrektywa musi zostać transponowana do prawa krajowego do 29 września 2027 r. Art. 1–8 oraz art. 9 ust. 1 i 3, art. 10 ust. 2 i art. 11 ust. 2 mają zastosowanie od 30 września 2027 r.

Kwalifikowalność i główne prawa

Obywatele UE niebędący obywatelami danego państwa, którzy spełniają takie same warunki jak jego obywatele, mogą głosować i kandydować w państwie członkowskim miejsca zamieszkania, chyba że zostali indywidualnie pozbawieni tych praw.

Dyrektywa określa wymogi, które muszą spełnić obywatele UE niebędący obywatelami danego państwa, aby głosować lub kandydować w przyjmującym państwie członkowskim. Muszą oni:

- mieć miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, w którym chcą głosować lub kandydować;
- spełniać te same warunki kwalifikowalności co obywatele tego państwa członkowskiego.

Obywatele UE niebędący obywatelami danego państwa, pozbawieni prawa do głosowania lub kandydowania na mocy indywidualnego orzeczenia sądowego (lub decyzji administracyjnej podlegającej sądowym środkom odwoławczym) w państwie członkowskim pochodzenia, nie mogą wykonywać tych praw w przyjmującym państwie członkowskim.

Rejestracja i zabezpieczenia

Państwa członkowskie muszą umożliwić obywatelom UE niebędącym obywatelami danego państwa wpisanie do rejestru wyborców z odpowiednim wyprzedzeniem przed dniem głosowania.

Wnioskodawcy muszą:

- przedstawić takie same dokumenty jak obywatele danego państwa;
- złożyć formalne oświadczenie potwierdzające ich imię i nazwisko, obywatelstwo, datę i miejsce urodzenia, adres w przyjmującym państwie członkowskim oraz to, że będą głosować wyłącznie w państwie członkowskim miejsca zamieszkania.

Państwa członkowskie mogą wymagać dodatkowych danych identyfikacyjnych, takich jak osobisty numer identyfikacyjny, numer ważnego dokumentu tożsamości lub dane kontaktowe. W celu wpisu do rejestru wyborców państwa członkowskie mogą również wymagać od wyborców oświadczenia, że nie zostali pozbawieni prawa do głosowania w państwie członkowskim pochodzenia, oraz wskazania daty, od której zamieszkują w państwie członkowskim.

Po wpisaniu do rejestru wyborców obywatele UE niebędący obywatelami danego państwa pozostają w nim zarejestrowani na takich samych warunkach jak obywatele tego państwa, chyba że złożą wniosek o skreślenie lub przestaną spełniać warunki uprawniające do wpisu.

Kandydaci muszą oświadczyć, że nie zostali pozbawieni prawa do kandydowania w państwie członkowskim pochodzenia w drodze indywidualnego orzeczenia sądowego lub decyzji administracyjnej. Państwo członkowskie zamieszkania sprawdza z państwem członkowskim pochodzenia, czy dana osoba została pozbawiona prawa do kandydowania.

Aby zapobiec wielokrotnemu głosowaniu i wielokrotnemu kandydowaniu, państwa członkowskie wymieniają się odpowiednimi informacjami. Muszą zapewnić, aby żadna osoba nie głosowała ani nie kandydowała w więcej niż jednym państwie członkowskim w tych samych wyborach. Komisja Europejska zapewnia bezpieczne ramy wspierające tę wymianę, a wszelkie przetwarzanie danych osobowych musi być zgodne z rozporządzeniem (UE) 2016/679.

Dostęp do informacji i sposoby głosowania

Państwa członkowskie muszą odpowiednio wcześniej informować obywateli UE niebędących obywatelami danego państwa o:

- procedurze rejestracji i kryteriach kwalifikowalności;
- terminie, miejscu i sposobie głosowania;
- prawach, obowiązkach i sankcjach;
- sposobach uzyskania dalszych informacji.

Informacje muszą być przekazywane jasnym i przystępnym językiem, w tym z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami, a także muszą być udostępniane, wyłącznie do celów informacyjnych, w co najmniej jednym innym powszechnie zrozumiałym języku urzędowym UE.

W przypadku gdy obywatele danego państwa mogą głosować z wyprzedzeniem, drogą pocztową, elektroniczną lub przez internet, taka możliwość musi być również dostępna na podobnych warunkach dla obywateli UE niebędących obywatelami danego państwa.

Odstępstwa i monitorowanie

W przypadku gdy obywatele UE niebędący obywatelami danego państwa stanowią ponad 20 % ludności w wieku uprawniającym do głosowania, państwo członkowskie może wymagać minimalnego okresu pobytu (do pięciu lat w przypadku głosowania i 10 lat w przypadku kandydowania), zgodnie z prawem Unii.

Państwa członkowskie muszą gromadzić, w miarę dostępności, dane statystyczne dotyczące udziału obywateli UE niebędących obywatelami danego państwa oraz składać sprawozdania po każdym wyborach. Po wyborach w 2034 r. Komisja złoży sprawozdanie Parlamentowi i Radzie Unii Europejskiej oraz dokona oceny dyrektywy.

Link: <https://pracodawcy.pl/prawo-glosowania-i-kandydowania-w-wyborach-do-parlamentu-europejskiego-od-2027-r/>

2. REFIT – uproszczenie prawa UE, zwiększenie jego efektywności i lepsze tworzenie w przyszłości / EU REFIT – making EU law simpler, more efficient and future-proof

Program sprawności i wydajności regulacyjnej Komisji Europejskiej (REFIT) ma na celu zapewnienie, że przepisy UE realizują swoje cele przy minimalnych kosztach, z korzyścią dla obywateli i przedsiębiorstw.

O programie REFIT

Program REFIT jest częścią programu Komisji na rzecz lepszego stanowienia prawa. W ramach tego programu Komisja dba o to, aby przepisy UE przynosiły zamierzone korzyści

osobom fizycznym i przedsiębiorstwom, jednocześnie upraszczając istniejące przepisy UE i ograniczając biurokrację, gdy tylko jest to możliwe. Celem REFIT jest uproszczenie przepisów UE, ich lepsze ukierunkowanie i ułatwienie ich przestrzegania.

Obywatele oraz małe i średnie przedsiębiorstwa – stanowiące 99% wszystkich przedsiębiorstw w UE – odnoszą szczególne korzyści z programu REFIT, ponieważ mogą być szczególnie dotknięte obciążeniami i złożonością przepisów.

Komisja regularnie monitoruje postępy w ramach programu REFIT za pośrednictwem tablicy wyników REFIT, która śledzi inicjatywy Komisji w całym ich cyklu życia i przedstawia ogólny postęp od 2015 r. Roczne badanie obciążeń przedstawia roczny przegląd działań UE na rzecz uproszczenia i redukcji obciążeń, w tym najważniejsze informacje na temat głównych inicjatyw REFIT, działań platformy „Fit for Future” oraz od 2021 r. podejścia „jeden wchodzi, jeden wychodzi”.

Jak działa REFIT

Wszystkie propozycje Komisji dotyczące zmiany obowiązujących przepisów UE powinny mieć na celu uproszczenie i ograniczenie zbędnych kosztów regulacyjnych, przy jednoczesnym osiągnięciu podstawowych celów polityki.

Podejście „jeden wchodzi, jeden wychodzi” uzupełnia program REFIT, uwzględniając wpływ kosztów przestrzegania przepisów na obywateli i przedsiębiorstwa. Koszty dostosowań będą kwantyfikowane i kompensowane w możliwie największym stopniu, a koszty administracyjne będą kompensowane.

W praktyce:

- Oceny skutków analizują dostępne opcje realizacji celów polityki w najsukuteczniejszy sposób i analizują potencjał preferowanego wariantu w kontekście REFIT.
- Wszystkie ewaluacje i kontrole sprawności badają potencjał uproszczenia obowiązujących przepisów UE i wyeliminowania zbędnych kosztów regulacyjnych.
- Rada ds. Kontroli Regulacyjnej zwraca szczególną uwagę na stosowanie zasady „jeden wchodzi, jeden wychodzi”, ocenia jakość szacunków kosztów i proporcjonalność preferowanego wariantu, w tym czy redukcja obciążeń została wystarczająco zbadana.
- Potencjał uproszczenia i redukcji obciążeń jest kwantyfikowany, gdziekolwiek jest to możliwe.
- Komisja przedstawia aspekt REFIT w uzasadnieniach swoich wniosków.

Uproszczenie i zmniejszenie obciążeń regulacyjnych wynikających z przepisów UE to wspólna odpowiedzialność, którą można osiągnąć jedynie poprzez ścisłą współpracę z innymi instytucjami UE, państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami.

W ramach działań na rzecz zwiększenia konkurencyjności i zmniejszenia obciążeń dla przedsiębiorstw i administracji, Komisja zobowiązała się do racjonalizacji obowiązków sprawozdawczych i zmniejszenia tych obciążeń o 25%, a dla MŚP o co najmniej 35%, bez podważania powiązanych celów politycznych.

Pakiet pomocowy dla MŚP stanowił uzupełnienie tej strategii. Ponadto komunikat „Prostsza i szybsza Europa” wytyczył nowy kurs na uproszczenie przepisów UE, co sprawi, że nasza gospodarka będzie bardziej zamożna i konkurencyjna.

Kontekst

- 2025 – Komisja publikuje Kompas Konkurencyjności oraz Komunikat w sprawie Uproszczenia i Wdrożenia. Obie inicjatywy mają na celu poprawę konkurencyjności, pobudzenie gospodarki UE, zmniejszenie obciążeń administracyjnych i zapewnienie lepszego wdrażania.
- 2024 – Wytyczne polityczne na lata 2024–2029 nadają nowy impuls działaniom na rzecz uproszczenia.

- 2023 – Komisja publikuje Roczne Badanie Obciążeń za 2022 r., w którym przedstawiono między innymi informacje na temat pierwszego roku pełnego wdrożenia podejścia „jeden wchodzi, jeden wychodzi” oraz zapowiedziano dalsze działania Komisji mające na celu racjonalizację i uproszczenie wymogów sprawozdawczych dla przedsiębiorstw i administracji.
- 2022 – Komisja publikuje roczne badanie obciążeń za 2021 r., które po raz pierwszy przedstawia sprawozdanie z pilotażowego projektu „jeden wchodzi, jeden wychodzi” przeprowadzonego w 2021 r.
- 2020 – Komisja powołuje Platformę ds. Dostosowania do Przyszłości (Fit for Future Platform), grupę ekspertów wysokiego szczebla, zrzeszającą państwa członkowskie, Komitet Regionów, Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny i zainteresowane strony. Obejmuje ona również współpracę z Siecią Pełnomocników ds. MŚP (SME Envoys Network) i REGHub. Jej mandat wygaś 30 listopada 2024 r.
- 2017 – Komisja publikuje pierwsze roczne badanie obciążeń.
- 2017 – Komisja wzmacnia program REFIT, zapewniając, aby kwestie uproszczenia i redukcji obciążeń były zawsze uwzględniane przy ocenie i rewizji przepisów. Wszystkie zmiany przepisów UE są objęte programem REFIT i dążą do redukcji obciążeń i uproszczenia.
- 2015 – Komisja powołuje Platformę REFIT; Jego mandat wygaś 31 października 2019 r.
- 2015 – Komisja publikuje badanie (ABRplus), w którym analizuje, w jaki sposób 12 środków z programu działań zostało wdrożonych w krajach UE oraz w jakim stopniu osiągnięto obiecane korzyści.
- 2012 – do końca programu działań Komisja osiąga swój cel, jakim jest zmniejszenie o 25% obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorstw wynikających z przepisów UE (szacowane roczne oszczędności wynoszą 30,8 mld EUR).
- 2007 – Komisja uruchamia program działań mający na celu zmniejszenie obciążeń administracyjnych wynikających z przepisów UE. Powołana zostaje grupa wysokiego szczebla, której zadaniem jest doradztwo w zakresie wdrażania. Jej zalecenia obejmują ułatwienie fakturowania elektronicznego i zwolnienie mikroprzedsiębiorstw z obowiązku stosowania unijnych przepisów dotyczących rachunkowości.
- 2005 – Program uproszczenia obejmuje 164 środki na lata 2005–2009 i staje się częścią rocznego programu prac.
- 2002 – Program lepszego stanowienia prawa to pierwszy krok w kierunku uproszczenia i ulepszenia przepisów UE. Wprowadza ona obowiązkowe oceny skutków i konsultacje z zainteresowanymi stronami w przypadku wszystkich nowych inicjatyw proponowanych przez Komisję.

The European Commission’s regulatory fitness and performance programme (REFIT) aims to ensure that EU laws deliver on their objectives at a minimum cost for the benefit of citizens and businesses.

About REFIT

REFIT is part of the Commission’s Better regulation agenda. Under this programme, the Commission ensures that EU laws deliver their intended benefits for individuals and businesses, while simplifying existing EU laws and cutting red tape, whenever possible. REFIT aims to make EU laws simpler, more targeted and easier to comply with.

Citizens and small and medium-sized enterprises – representing 99% of all businesses in the EU – benefit particularly from REFIT as they can be particularly affected by burdens and complexity of the rules.

The Commission regularly monitors the progress under REFIT through REFIT Scoreboard, which follows its initiatives throughout their full life cycle and presents the overall progress since 2015. The Annual Burden Survey presents a yearly overview of EU's efforts for simplification and burden reduction, including highlights of the main REFIT initiatives, the Fit for Future Platform activities and since 2021, the 'one-in, one-out' approach.

How REFIT works

All Commission proposals to change existing EU laws should aim to simplify and reduce unnecessary regulatory costs, while achieving the underlying policy objectives.

The 'one-in, one-out' approach complements the REFIT programme, by considering the impact of compliance costs to citizens and businesses. Adjustment costs will be quantified and compensated to the greatest possible extent, while administrative costs will be offset.

In practice:

- Impact assessments look at options available to deliver policy objectives in the most efficient way and analyse the REFIT potential of the preferred option.
- All evaluations and fitness checks investigate the potential to simplify existing EU laws and eliminate unnecessary regulatory costs.
- The Regulatory Scrutiny Board pays special attention to the application of the 'one-in, one-out' principle, assesses the quality of cost estimates and the proportionality of the preferred option, including if burden reduction is sufficiently explored.
- The simplification and burden reduction potential are quantified, wherever possible.
- The Commission presents the REFIT dimension in the explanatory memoranda of its proposals.

Simplifying and reducing the regulatory burden of EU laws is a shared responsibility that can only be achieved through close cooperation with the other EU institutions, Member States and stakeholders.

As part of efforts to boost competitiveness and reduce burdens for businesses and administrations, the Commission has committed to rationalise reporting obligations and reduce such burdens by 25%, and at least 35% for SMEs, without undermining the related policy objectives.

The SME relief package complemented this strategy. In addition, the 'Simpler and Faster Europe' Communication set out our new course to simplify EU rules, making our economy more prosperous and competitive.

Background

- 2025 – Commission publishes the Competitiveness Compass & the Communication on Simplification and Implementation. Both initiatives aim at improving competitiveness, boosting EU's economy, reducing administrative burdens and ensuring better implementation.
- 2024 – Political Guidelines for the period 2024-2029 give a new stimulus to the simplification efforts.
- 2023 – Commission publishes the 2022 Annual Burden Survey which reports among others on the first year of full implementation of the 'one in, one out' approach and announces further efforts by the Commission to rationalise and simplify reporting requirements for companies and administrations.
- 2022 – Commission publishes the 2021 Annual Burden Survey, which reports for the first time on the 'one in, one out' pilot project carried out in 2021.
- 2020 – Commission sets up the Fit for Future Platform, a high-level expert group bringing together Member States, the Committee of the Regions, the European Economic and Social Committee and stakeholders. It also includes a collaboration with

the SME Envoys Network and the REGHub. Its mandate expired on 30 November 2024.

- 2017 – Commission publishes the first Annual Burden Survey
- 2017 – Commission enhances REFIT by ensuring that issues of simplification and burden reduction are always taken into account when legislation is evaluated and revised. All revisions of EU legislation are included under REFIT and strive to achieve burden reduction and simplification.
- 2015 – Commission sets up the REFIT Platform; its mandate expired on 31 October 2019.
- 2015 – Commission publishes a study ([ABRplus](#)) which examines how 12 measures from the action programme have been applied in the EU countries and to what extent the promised benefits have been achieved.
- 2012 – by the end of the action programme, the Commission reaches its target of cutting by 25% the administrative burden for businesses stemming from EU legislation (estimated annual savings EUR 30.8 billion).
- 2007 – Commission launches action programme to reduce administrative burden of EU regulation. High-level group is set up to advise on implementation. Its recommendations include facilitating electronic invoicing and exempting micro-enterprises from EU accounting rules.
- 2005 – Simplification rolling programme covers 164 measures for 2005-2009 and becomes part of the annual work programme.
- 2002 – Better regulation programme is a first step in simplifying and improving EU legislation. It introduces obligatory impact assessments and stakeholder consultations for all new initiatives proposed by the Commission.

Link: <https://pracodawcy.pl/refit-uproszczenie-prawa-ue-zwiekszenie-jego-efektywnosci-i-lepsze-tworzenie-w-przyszlosci-eu-refit-making-eu-law-simpler-more-efficient-and-future-proof/>

3. Forum Gospodarcze „Rzeczpospolitej”

Forum Gospodarcze „Rzeczpospolitej” odbędzie się w terminie 25 maja 2026 roku w Warszawie w Warsaw Presidential Hotel.

Jakie będzie drugie półrocze w polskiej gospodarce? Jak polska gospodarka i firmy radzą sobie z szokami zewnętrznymi będącymi następstwem geopolityki? Jakie inwestycje realizują cel zwiększenia stabilności i bezpieczeństwa polskiej gospodarki? Co zrobić, by zwiększyć innowacyjny potencjał polskich firm i jak z barierami w tym zakresie radzą sobie najlepsi

Wydarzenie organizowane przez „Rzeczpospolitą”, inspirowane kluczowymi nurtami tematycznymi i tezami XVIII Europejskiego Kongresu Gospodarczego (EKG) w Katowicach, będzie okazją do strategicznej dyskusji na temat najważniejszych wyzwań drugiej połowy 2026 roku i kolejnych lat oraz szans stojących przed europejską i polską gospodarką w obliczu dynamicznych zmian geopolitycznych, technologicznych i społecznych.

W trakcie wydarzenia „Rzeczpospolita” nagrodzi największe firmy w Polsce, ale także te, które mają największy wpływ na zmiany zachodzące w polskiej gospodarce. Okazją ku temu będą prestiżowe ceremonie wręczenia nagród Listy 500 „Rzeczpospolitej” oraz Orłów Innowacji „Rzeczpospolitej”, podkreślające rolę polskiego biznesu i innowacyjności w kształtowaniu przyszłości gospodarczej.

Wydarzenie Rzeczpospolitej będzie okazją do strategicznej debaty o wyzwaniach i szansach dla polskiej oraz europejskiej gospodarki w zmieniającym się otoczeniu geopolitycznym i technologicznym.

Program obejmie rozmowy z liderami biznesu i decydentami, a także uroczyste ceremonie wręczenia nagród Listy 500 Rzeczypospolitej oraz Orłów Innowacji, podkreślające rolę największych firm i innowatorów w kształtowaniu przyszłości polskiej gospodarki.

Link: <https://pracodawcy.pl/forum-gospodarcze-rzeczpospolitej/>

4. ABSL Summit: Know the unknown Wrocław - 17–19.06.2026

W dniach 17–19 czerwca 2026 roku we Wrocławiu odbędzie się – jedno z najważniejszych wydarzeń sektora nowoczesnych usług biznesowych w Europie. Tegoroczna edycja odbywa się pod hasłem „Know the Unknown”, zachęcając liderów biznesu do spojrzenia poza to, co oczywiste, oraz do poszukiwania nowych możliwości rozwoju w świecie dynamicznych zmian technologicznych i gospodarczych.

Summit zgromadzi liderów biznesu, ekspertów technologicznych, przedstawicieli administracji publicznej oraz innowatorów z całego świata. W centrum dyskusji znajdują się m.in. transformacja cyfrowa, sztuczna inteligencja, przyszłość pracy, rozwój talentów oraz budowanie odporności organizacji.

Wśród keynote speakerów wydarzenia znajdzie się m.in. Geoffrey Hinton, który opowie o wpływie AI na gospodarkę i społeczeństwo oraz wyzwaniach związanych z rozwojem superinteligencji.

Główną lokalizacją wydarzenia będzie Centennial Hall Complex – wpisany na listę UNESCO kompleks Hali Stulecia, jeden z najbardziej rozpoznawalnych obiektów konferencyjnych w Polsce.

Link: <https://pracodawcy.pl/absl-summit-know-the-unknown-wroclaw-17-19-06-2026/>

5. Konferencja „Horyzont Europa dla Biznesu” – kluczowy czas dla przedsiębiorców

Podczas konferencji „Horyzont Europa dla Biznesu” w Warszawie eksperci i praktycy wskazali, że obecna perspektywa programu Horyzont Europa (2021–2027) wchodzi w decydującą fazę, a ostatnie konkursy w ramach programu są już otwierane i będą dostępne do końca obecnej perspektywy budżetowej UE.

To szczególnie istotny moment dla firm – zarówno MŚP, jak i dużych przedsiębiorstw – ponieważ oznacza ograniczony czas na wykorzystanie dostępnych środków na badania, rozwój i wdrożenia innowacji.

Horyzont Europa w latach 2026–2027 dysponuje jeszcze ok. 14 mld euro, koncentrując się na projektach związanych m.in. z transformacją przemysłową, cyfryzacją, AI oraz zieloną gospodarką.

Równolegle rozwijany jest nowy instrument UE – Europejski Fundusz Konkurencyjności (European Competitiveness Fund), którego planowany budżet ma wynieść ok. 451 mld euro. Fundusz ten ma stać się jednym z kluczowych narzędzi wspierania innowacyjności i konkurencyjności europejskiego biznesu po 2027 roku. Ma on łączyć finansowanie na różnych etapach rozwoju technologii – od badań i rozwoju, przez skalowanie, aż po wdrożenia przemysłowe – z silnym naciskiem na wzmocnienie pozycji europejskich firm na rynkach globalnych.

Dla biznesu oznacza to:

- ostatnią szansę na udział w finansowaniu w ramach Horyzontu Europa,
- konieczność przygotowania się na nowe, bardziej zintegrowane instrumenty wsparcia UE,

- rosnące znaczenie projektów łączących R&D z wdrożeniem rynkowym i skalowaniem technologii.

Skuteczne wykorzystanie dostępnych programów wymaga dziś nie tylko innowacyjnego pomysłu, ale także strategicznego podejścia do rozwoju firmy i budowy przewagi konkurencyjnej w skali europejskiej.

Link: <https://pracodawcy.pl/konferencja-horyzont-europa-dla-biznesu-kluczowy-czas-dla-przedsiębiorców/>

6. Najlepsze kursy online dla początkującego przedsiębiorcy - PARP

Masz pomysł na nowy produkt czy usługę, ale nie masz pewności czy robisz wszystko, by dobrze zacząć? To ważne, że masz entuzjazm i dużo energii, jednak do dobrego startu potrzebujesz solidnych fundamentów. Zobacz listę 7 kursów, dzięki którym lepiej przygotujesz się do wejścia w świat biznesu.

Najpierw jest wizja, kreatywna koncepcja na produkt czy usługę. Myśl o wdrożeniu pomysłu i sprzedaży kielkuje tak szybko, że wielu początkujących przedsiębiorców od razu inwestuje w niezbędny sprzęt i zaczyna działalność licząc na wielkie efekty. Nieposkromiona chęć działania to słuszne podejście, bo siła wiary w swój pomysł jest niejednokrotnie motorem rozwoju firmy. Jednak rozpoczynanie działalności bez podstawowej wiedzy o prawie i ekonomii może szybko podciąć skrzydła. Jak się przed tym bronić?

Pomysł i wielki zapał – to cechuje większość osób początkujących w biznesie. Niemal od razu pojawiają się wielkie nadzieje i wizja szybującej w górę sprzedaży. Kto, zaczynając swój biznes, nie widzi oczami wyobraźni kolejki klientów, wysokich słupków na wykresach i wielkich sum na swoim koncie? Wg danych GUS w lutym 2026 r. zarejestrowano 28,0 tys. nowych podmiotów (o 3,6% mniej niż miesiąc wcześniej), a wyrejestrowano 18,3 tys. podmiotów (o 33,5% mniej). Działalność 850,7 tys. podmiotów (tj. 15,6% ogólnej liczby wpisanych podmiotów) pozostawała zawieszona. To twarde dane na temat kreowania własnego miejsca pracy. Powodzenie biznesu zależy od wielu czynników, a podstawowy z nich to właściwe przygotowanie.

PARP przedstawia listę 7 kursów dla początkującego przedsiębiorcy, które warto zrealizować, aby ułatwić sobie start:

1. Jak założyć własną firmę?
2. Biznesplan
3. Tworzenie marki krok po kroku
4. Media społecznościowe – kurs podstawowy
5. Podstawy rachunkowości w małej firmie – kurs I stopnia
6. Podstawy sporządzania umów biznesowych
7. ABC Funduszy Europejskich

Założenia prowadzenia biznesu – zarys koncepcji, wkład finansowy i zapał do pracy – są kluczowe. Tak samo ważna jest świadomość obowiązujących przepisów prawa i zasad jakimi rządzi się rynek, dzięki czemu można uniknąć wielu niepotrzebnych komplikacji i przeszkód. Z pewnością przydadzą się również kompetencje biznesowe pozwalające na rozwój kontaktów i wiedza na temat nowych technologii, postępu cyfryzacji i usprawnień, jakie daje wykorzystanie sztucznej inteligencji.

W ofercie można znaleźć kursy, które pozwolą na pogłębienie tej wiedzy (z dopiskiem „kurs zaawansowany”) lub umożliwią poznanie innych obszarów dotyczących prowadzenia firmy. Po więcej kursów z prawa, finansów, marketingu, zarządzania i kompetencji miękkich zapraszamy na stronę [Akademii PARP](#).

Link: <https://pracodawcy.pl/najlepsze-kursy-online-dla-pocztakujacego-przedsiębiorcy-parp/>

7. Innowacje, ulgi i dotacje - Alert KPMG: Nowy nabór wniosków na dofinansowanie budowy/rozbudowy jednostek pracujących w warunkach wysokosprawnej kogeneracji opartych o OZE

500 mln zł na budowę/rozbudowę jednostek pracujących w warunkach wysokosprawnej kogeneracji opartych o OZE – ruszył nabór wniosków o dofinansowanie w NFOŚiGW.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej uruchomił nabór wniosków na dofinansowanie budowy/rozbudowy jednostek pracujących w warunkach wysokosprawnej kogeneracji opartych o OZE – z budżetem 500 mln zł i w pełni zmontowanym pakietem finansowania (dotacja + pożyczki). Przedstawiamy najważniejsze założenia naboru, warunki, jakie muszą spełnić projekty oraz wskazujemy, w jaki sposób KPMG może wesprzeć Państwa w przygotowaniu wniosku o dofinansowanie i bezpiecznej realizacji inwestycji.

Informacje o programie

6 maja 2026 r. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej uruchomił nabór wniosków o dofinansowanie w ramach programu priorytetowego „Współfinansowanie projektów realizowanych w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FENIKS), Część 5) Źródła wysokosprawnej kogeneracji”.

Celem programu jest wspieranie rozwoju skojarzonej produkcji energii elektrycznej i ciepła w procesie wysokosprawnej kogeneracji (w tym także energii elektrycznej, ciepła i chłodu w procesie trigeneracji) opartej o OZE, oraz magazynów energii cieplnej/elektrycznej przyczyniających się do integracji energii z OZE.

Dla kogo: m. in. przedsiębiorcy.

Na co:

- Na budowę/rozbudowę jednostek wytwórczych, o mocy powyżej 50 kWe, pracujących w warunkach wysokosprawnej kogeneracji opartych o OZE, tj. wykorzystujących biomasę (z wyłączeniem biomasy pochodzącej z produkcji leśnej), biogaz (za wyjątkiem gazu ze zgazowania biomasy leśnej) lub biometan, w tym także produkcję energii elektrycznej, ciepła i chłodu w procesie trigeneracji.
- Budowa magazynu energii elektrycznej i ciepła będzie stanowiła dodatkowy (nieobowiązkowy) element projektu, pod warunkiem zintegrowania magazynu z budowanym źródłem wytwórczym pracującym w warunkach wysokosprawnej kogeneracji.

Alokacja naboru: 500 mln zł.

Termin naboru: 6 maja 2026 r. – 15 lipca 2026 r.

Rodzaj wsparcia:

- Dotacja do 39,06% kosztów kwalifikowanych.
- Pożyczka preferencyjna co najmniej 40,65% kosztów kwalifikowanych.
- Pożyczka na warunkach rynkowych 20,29% kosztów kwalifikowanych.

Uwaga! Obligatoryjne jest finansowanie przedsięwzięcia w formie dotacji, pożyczki preferencyjnej oraz pożyczki na warunkach rynkowych obejmujących łącznie 100% kosztów kwalifikowanych.

Warunki dodatkowe:

- Dofinansowanie będzie udzielane wyłącznie na jednostki wytwórcze, z których **co najmniej 70% lub więcej** ciepła użytkowego wytworzonego w tej instalacji w roku kalendarzowym zostanie wprowadzone do publicznej sieci ciepłowniczej.

- W przypadku projektów wykorzystujących biogaz w instalacjach o całkowitej nominalnej mocy cieplnej co najmniej 2 MW lub stałe paliwa z biomasy w instalacjach o całkowitej nominalnej mocy cieplnej co najmniej 7,5 MW, jako źródło wytwarzania energii odnawialnej elektrycznej niezbędne będzie spełnienie kryteriów zrównoważonego rozwoju zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2413 z dnia 18 października 2023 r. zmieniającą dyrektywę (UE) 2018/2001, rozporządzenie (UE) 2018/1999 i dyrektywę 98/70/WE w odniesieniu do promowania energii ze źródeł odnawialnych oraz uchylającą dyrektywę Rady (UE) 2015/652.
- W wyniku realizacji projektu instalacja będzie spełniać warunki definicji wysokosprawnej kogeneracji określone w załączniku III do dyrektywy ws. efektywności energetycznej (EED) 2023/1791.
- Gotowość do realizacji projektu.

Link: <https://pracodawcy.pl/innowacje-ulgi-i-dotacje-alert-kpmg-nowy-nabor-wnioskow-na-dofinansowanie-budowy-rozbudowy-jednostek-pracujacych-w-warunkach-wysokosprawnej-kogeneracji-opartych-o-oze/>

Źródło: EUR-Lex; Komisja Europejska; Rzeczpospolita – Gremi Media SA; Oficjalna strona wydarzenia ABSL Summit 2026; Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju; Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości; KPMG (KPMG Sp. z o.o.)